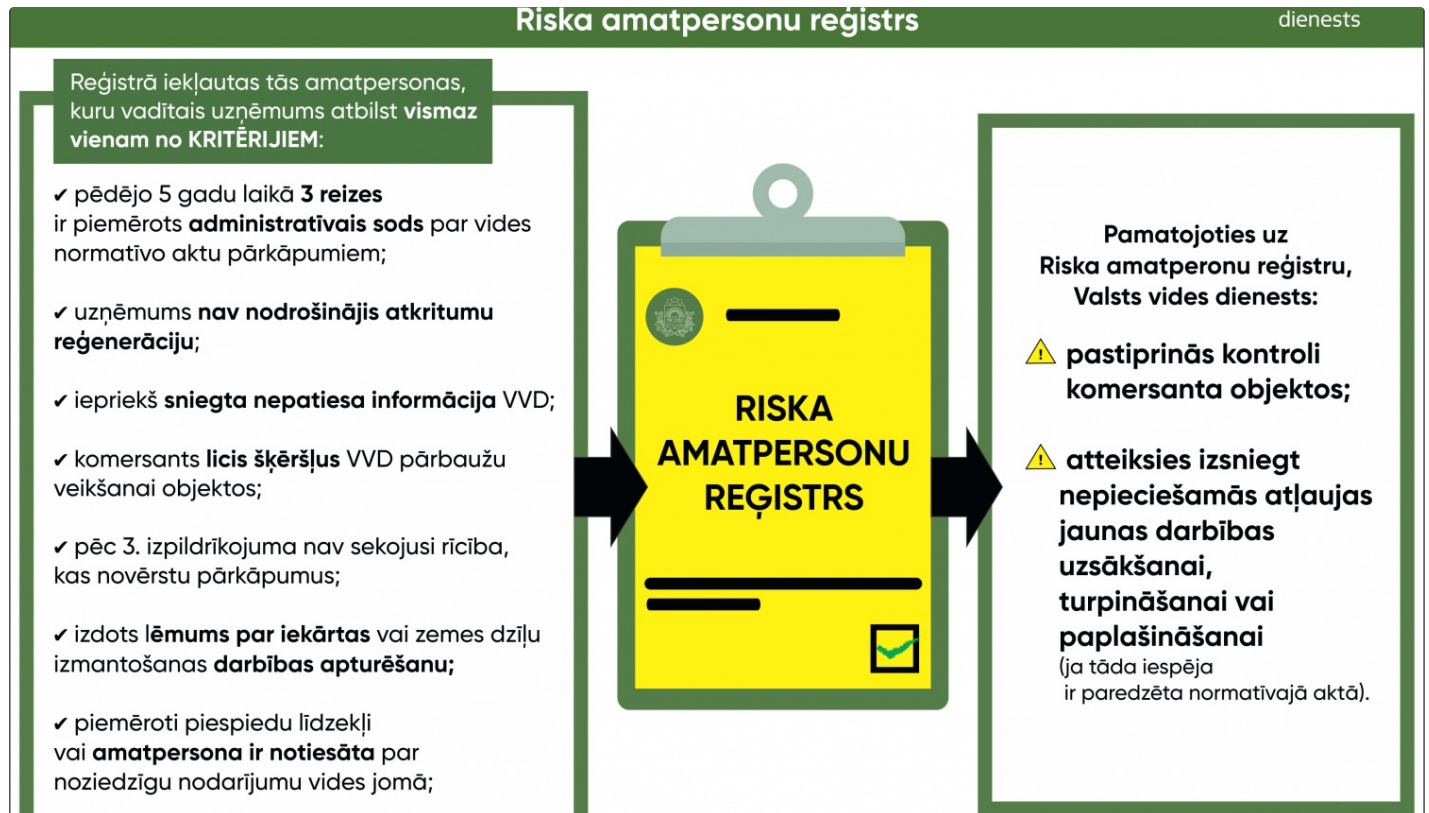

Valsts vides dienests vides pārkāpumu preventīvai novēršanai izveidojis Riska amatpersonu reģistru

Publicēts: 02.12.2021.

Vides aizsardzība

Lai efektīvāk identificētu komersantus, kuri savā līdzšinējā darbībā regulāri pārkāpuši vides aizsardzības normatīvo aktu prasības, un novērstu viņu iespējamus pārkāpumus pret vidi nākotnē, ar 2021. gada 1. decembri Valsts vides dienests (VVD) izveidojis iekšēju Riska amatpersonu reģistru (Reģistrs). VVD Riska amatpersonu reģistrā šobrīd iekļautas jau 48 amatpersonas.

“Valsts vides dienesta viens no galvenajiem mērķiem ir veidot efektīvu, uz risku analīzi balstītu kontroles sistēmu. Līdzšinējā darbībā ar vides normu pārkāpējiem esam novērojuši, ka nereti viena un tā pati fiziska persona, izvairoties no nodokļu nomaksas un izdarot vides pārkāpumus, darbības turpināšanai izveido jaunu uzņēmumu, tajā pašā laikā nemainot ne komercdarbības jomu, ne iepriekš īstenoto praksi attiecībā uz vides pārkāpumiem, īpaši atkritumu apsaimniekošanas un dabas resursu ieguves jomās. Valsts vides dienesta izveidotais Riska amatpersonu reģistrs būs nozīmīgs instruments šādu negodīgu komersantu amatpersonu identificēšanā un vides aizsardzības pārkāpumu novēršanai pirms tie tiek izdarīti,” pauž VVD ģenerāldirektore Elita Baklāne-Ansberga.

Pamatojoties uz Reģistru, VVD pastiprinās kontroli komersanta objektos. Šobrīd plašākā apspriešanā ir VVD sagatavotie priekšlikumi grozījumiem normatīvajos aktos zemes dziļu un atkritumu apsaimniekošanas jomās, paredzot, ka VVD būs tiesības atteikties izsniegt nepieciešamās atļaujas jaunas darbības uzsākšanai, turpināšanai vai paplašināšanai komersantam, kuru vada riska amatpersona.

Papildus jānorāda, ka arī Administratīvā apgabaltiesa vienā no lēmumiem lietā, kur komersants apstrīdēja VVD piesārņojošas darbības atļaujā izvirzītos nosacījumus, norāda, ka ir pamatoti un samērīgi izvirzīt stingrākas prasības, konstatējot, ka komersanta

amatpersonas cits vadītais uzņēmums jau iepriekš nav pildījis normatīvajos aktos un atļaujās noteiktos pienākumus, veicot tās pašas darbības, ar kurām gatavojas nodarboties tā izveidotais jaunais uzņēmums.

Reģistrā tiek iekļautas tās amatpersonas, kuru vadītais viens vai dažādi komersanti atbilst vismaz vienam no kritērijiem:

pēdējo piecu gadu laikā trīs reizes ir piemērots administratīvais sods par vides normatīvo aktu pārkāpumiem;

uzņēmums ražotāja atbildības sistēmas ietvaros nav nodrošinājis atkritumu reģenerāciju;

iepriekš sniegta nepatiesa vai nepilnīga informācija VVD un tas fiksēts ziņojumā (piemēram, komersants nav sniedzis ziņas par notikušu avāriju, iesniedzis patiesībai neatbilstošus testēšanas pārskatus, izejvielu un atkritumu uzskaites žurnālus u.c.);

komersants licis šķēršļus VVD pārbažu veikšanai objektos;

pēc trešā izpildrīkojuma komersants nav īstenojis rīcības, kas novērstu konstatētos pārkāpumus (viena veida);

izdots lēmums par iekārtas darbības apturēšanu vai zemes dziļu izmantošanas apturēšanu;

komersantam piemēroti piespiedu līdzekļi vai amatpersona ir notiesāta par noziedzīgu nodarījumu vides jomā;

izdarīti vairāki pārkāpumi, kas liecina par sistemātiskām un būtiskām neatbilstībām vides aizsardzības normatīvajiem aktiem un komersanta nevēlēšanos tās novērst.

VVD Reģistrā iekļauti minētajiem kritērijiem atbilstoši uzņēmuma valdes locekļi, padomes locekļi, prokūristi, bet atsevišķos gadījumos var tikt iekļauti arī īpašnieki, patiesā labuma guvēji, izpildinstitūcijas darbinieki, kā arī fiziskas personas, kuras veic saimniecisko darbību. VVD Reģistrs nav publiski pieejams.

<https://www.varam.gov.lv/lv/jaunums/valsts-vides-dienests-vides-parkapumu-preventivai-noversanai-izveidojis-riska-amatpersonu-registru>